

Anexa nr. 10

Responsabilități privind prevenirea și
combaterea situațiilor de violență psihologică – bullying

1	<p>Directorul școlii</p> <p>a) Este coordonatorul GAAb la nivelul școlii sau desemnează prin delegare un membru al GAAb pentru a prelua atribuțiile de coordonator.</p> <p>b) Sesizează autoritățile competente în cazul comiterii de acte de violență/bullying, la propunerea membrilor GAAb sau din proprie inițiativă, cu respectarea prevederilor legale în domeniu.</p> <p>c) Coordonează aplicarea procedurii, împreună cu membrii Consiliului de Administrație.</p>
2	<p>Consiliul Profesoral</p> <p>a) Propune cadre didactice cu rol de persoane de referință antibullying care vor face parte din GAAb sau primește candidaturile pentru calitatea de membru al GAAb.</p>
3	<p>Consiliul Elevilor</p> <p>a) Propune și alege prin vot doi elevi ce vor face parte din GAAb, care au minim 12 ani și care vor avea statutul de „ambasadori antibullying”.</p>
4	<p>Comitetele de părinți pe clase</p> <p>a) Propun și aleg membri ai GAAb din rândul părinților (o persoană desemnată pentru fiecare clasă).</p>
5	<p>Consiliul Reprezentativ al Părinților</p> <p>a) Analizează propunerile de membri ai GAAb din partea comitetelor de părinți pe clase.</p> <p>b) Alege prin vot 2 părinți și 2 supleanți, în baza propunerilor primite din partea comitetelor de părinți pe clase.</p>
6	<p>Consiliul de Administrație</p> <p>a) Analizează, stabilește și aprobă componența GAAb, în baza propunerilor înaintate de către Consiliul Profesoral, Consiliul Reprezentativ al Părinților și Consiliul Elevilor.</p> <p>b) Prin intermediul membrilor GAAb, anunță cadrele didactice și pe reprezentanții părinților și ai elevilor cu privire la înființarea și componența GAAb.</p>
7	<p>Membrii Grupului de Acțiune Antibullying (GAAb)</p> <p>-- responsabilități în prevenirea bullying-ului/cyberbullying-ului</p> <p>a) la începutul fiecărui an școlar informează elevii și părinții cu privire la constituirea GAAb (Proces verbal conform Anexei nr.1);</p> <p>b) întocmește și implementează Planul Antibullying (Anexa nr.2) ;</p>

- c) întocmește Codul Antibullying (Anexa nr.3)
- d) realizează materiale de informare și le distribuie, direct ori online, atât elevilor și cadrelor didactice, cât și părinților și membrilor personalului didactic;
- e) derulează programe de informare cu elevii, părinții și cadrele didactice, prin colaborare cu comisia pentru prevenirea și combaterea violenței, a faptelor de corupție și a discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității, cu alte structuri interne ale școlii sau cu specialiști din ONG-uri, pentru:
- cunoașterea caracteristicilor fenomenului de bullying;
  - cunoașterea riscurilor la care sunt supuși elevii;
  - încurajarea implicării lor în promovarea și respectarea codului antibullying al școlii;
  - prezentarea rolului GAAb.
- f) organizează și coordonează sistemul de raportare al școlii cu privire la actele de bullying, cu sprijinul cadrelor didactice și al reprezentanților elevilor și părinților, cu respectarea principiilor anonimității și confidențialității;
- g) evaluează anual dimensiunea fenomenului de bullying în școală și eficiența intervențiilor GAAb; această evaluare se realizează cu participarea elevilor;
- h) participă la evaluarea și îmbunătățirea climatului școlar, la promovarea valorilor școlii și la organizarea de acțiuni în vederea creșterii gradului de coeziune între elevi și a comunicării pozitive între aceștia și cadrele didactice;
- i) colaborează cu responsabilul pentru proiecte și programe educative școlare și extrascolare, în vederea organizării de activități extrașcolare, dezbateri ori evenimente speciale de conștientizare a problematicii bullying-ului/cyberbullying-ului, în cadrul școlii sau în comunitate, atât pentru elevi, cât și pentru personalul didactic ori nedidactic al școlii;
- j) organizează sesiuni de informare/dezbateri cu privire la responsabilitățile parentale în reducerea situațiilor de bullying;
- k) pregătește și coordonează „ambasadorii antibullying” (elevii numiți de către Consiliul Elevilor);
- l) participă la întâlniri cu alte grupuri de acțiune antibullying, la evenimente și campanii organizate în acest domeniu și utilizează resursele avizate de către Ministerul Educației și disponibile la www.scolifarabullying.ro și www.afadenel.ro;
- i) îndeplinește orice altă activitate antibullying cerută de conducere ori de Consiliul de Administrație al școlii.
- j) participă la cursuri/programe de formare în domeniul prevenirii și combaterii bullying-ului/violenței în mediul școlar.
- responsabilități în combaterea bullying-ului/cyberbullying-ului**
- a) aplică legislația în vigoare cu privire la prevenirea, identificarea și raportarea situațiilor de violență asupra copilului și de violență în familie și propune conducerii unității de învățământ sesizarea autorităților competente în cazul comiterii unor acte de violență psihologică – bullying sau a altor acte de violență gravă comise în școală;
- b) primește sesizări cu privire la situațiile de bullying identificate și procedează la investigarea lor în maxim 48 de ore; sesizările pot fi făcute de către elevi, părinți/reprezenți legali ai elevilor/alte rude și/sau cadre didactice/alți membri ai personalului școlii; investigarea lor reprezintă un proces de evaluare și de stabilire a gravității faptelor;

	<p>c) colaborează cu învățătorii și profesorii dirigenți pentru: soluționarea problemelor raportate, luarea măsurilor de prevenire a reiterării cazurilor de violență psihologică-bullying împotriva aceluiași victime/asupra altor victime, adoptarea măsurilor adecvate corectării comportamentelor de bullying ale autorului;</p> <p>d) asigură protecția elevilor care au raportat situațiile de bullying împotriva oricăror acte de discriminare ori de răzbuinare din partea elevilor;</p> <p>e) aplică formulare, chestionare, recomandări, reguli de investigație, intervenție și monitorizare a cazurilor de bullying/cyberbullying din ghidurile specifice întocmite de Ministerul Educației și Cercetării;</p> <p>f) ia legătura cu familiile victimelor și ale autorilor, în vederea gestionării situațiilor de bullying, actelor de bullying/cyberbullying;</p> <p>g) în cazul actelor de bullying confirmate și în funcție de severitatea lor, propune conducerii școlii următoarele măsuri, cu evitarea mutării disciplinei la altă clasă și a măsurii de exmatriculare a elevilor implicați (pe cât posibil):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conștientizarea aspectelor negative ale comportamentului și adoptarea unei atitudini corecte față de victimă. - Medierea conflictului și împăcarea. - Evaluarea psihologică pentru elevii implicați. - Consilierea psihologică a elevilor implicați. - Implicarea participanților (victime, agresori, martori) în activități educative specifice, axate pe stimularea comunicării pozitive, dezvoltarea comportamentelor prosoziale și empatice. - Aplicarea unor practici restaurative în vederea împăcării, precum și a unor soluții de remediere în cazul pierderii ori distrugerii de obiecte. - Implicarea necondiționată a părinților în soluționarea situației de bullying și pentru prevenirea repetării comportamentelor agresive (întâlniri cu părinții moderate de director sau de către unul dintre membrii GAAb, monitorizarea comportamentelor copiilor lor, transmiterea de feedback etc.) - Aplicarea măsurilor prevăzute de Statutul Elevilor și de ROI. - Sesizarea organelor de poliție, a DGASPC ori SMURD, cât și a ISJ.
8	<p>Cadre didactice – responsabili în prevenirea bullying-ului/cyberbullying-ului</p> <p>a) Identifică timpuriu elevii vulnerabili la bullying/cyberbullying</p> <p>b) Identifică timpuriu elevii cu risc de dezvoltare a comportamentelor agresive și cauzele ce pot determina manifestări de bullying/cyberbullying.</p> <p>c) Desfășoară activități școlare și extrașcolare prin care valorifică capacitățile, abilitățile, interesele și aptitudinile elevilor, cu scopul prevenirii manifestărilor de tip bullying.</p> <p>d) Implică elevii, prin Consiliul Elevilor, în derularea de activități și în proiecte de prevenire și reducere a manifestărilor de tip bullying.</p>

- e) Colaborează cu părinții/Asociația Părinților și informează părinții cu privire la serviciile pe care le oferă școala pentru a preveni acțiunile de tip bullying, pentru a ameliora relațiile părinți-copii și copii-copii, prin intermediul personalului școlii sau prin intermediul specialistului/specialiștilor în psihologia clinică a copilului, psihoterapie, psihiatrie pediatrică, mediere, cu care școala a încheiat un protocol de colaborare.
- g) Identifică părinți-resursă, care să se implice în activități de prevenire.
- h) Inițiază și desfășoară programe pentru părinți, axate pe conștientizare, informare și formare cu privire la dificultățile de adaptare a copiilor în mediul școlar, precum și la diferite aspecte ale bullying-ului (forme, cauze, modalități de prevenire/intervenție).
- i) Semnalează autorităților competente acele cazuri de familii cu comportament abuziv față de copii (conform Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului - Republicată și Actualizată 2016, art. 89 alin. (1), (2) și (3).
- j) Colaborează cu instituții care au ca responsabilitate prevenirea și combaterea violenței asupra copilului (ANDPDCA, DGASPC, Poliție, ONG-uri).
- k) Participă la întâlniri organizate în școală (în cadrul catedrelor/comisiilor, Consiliului Profesoral, Consiliului de Administrație, Consiliului Elevilor, Comitetului de Părinți/Asociației de Părinți) pe teme legate de acțiunile de bullying/cyberbullying, ce au ca scop conștientizarea dimensiunilor fenomenului, analiza formelor și a cauzelor situațiilor de la nivelul școlii.
- l) Inițiază și desfășoară programe care să răspundă unor situații specifice școlii, care să conducă la identificarea riscurilor așa cum se prezintă ele concret în spațiul unității de învățământ și care pot genera situații de bullying; inițierea acestor programe se face cu implicarea activă a elevilor și a altor parteneri-cheie.
- m) Participă la constituirea unor structuri de mediere, cu un nucleu format din cadre didactice, elevi și părinți, structuri ce contribuie la identificarea surselor de conflict.
- n) Debat situațiile de bullying/cyberbullying petrecute în școală, încurajând atât exprimarea opiniei elevilor cu privire la aceste situații și la posibilele soluții, cât și participarea lor activă la deciziile care îi privesc; aceste dezbateri au loc în cadrul orelor de consiliere și orientare/dirigenție; în cadrul dezbaterilor, se va evita expunerea situațiilor de bullying analizate în termeni care să afecteze din punct de vedere emoțional elevii implicați.
- o) Valorifică, la propria disciplină școlară (în măsura în care este posibil) și la orele de consiliere și orientare acele teme din curriculum referitoare la drepturile și îndatoririle individului, libertate și normă/regulă de comportament, empatie, decizii și consecințele deciziilor, abilități sociale, teme ce determină conștientizarea și dezvoltarea unei atitudini critice a elevilor față de problematica bullying-ului; aceste teme sunt abordate prin strategii activ-participative, studiu de caz, joc de rol, analiza critică a mesajelor audiovizuale de tip bullying/cyberbullying, problematizare etc.
- p) Derulează programe și activități extrașcolare pe tema combaterii bullying-ului – jocuri, concursuri, expoziții tematice, întâlniri cu specialiști; aceste programe și activități prezintă interactiv teme legate de bullying/cyberbullying, iar participanții sunt elevi, cadre didactice și părinți.

<p>q) Inițiază programe de sensibilizare a comunității privind fenomenul de bullying, cu aportul tuturor actorilor sociali.</p> <p>r) Se implică în campanii și programe în domeniu, aflate în derulare la nivel național.</p> <p>s) Completează, în calitate de diriginți ai claselor, la finalul anului școlar (sau pe parcursul acestuia, la solicitarea directorului) un raport ce include activitățile desfășurate în domeniul prevenirii bullying-ului/cyberbullying-ului</p>	<p>Cadrele didactice – responsabilități în combaterea bullying-ului/cyberbullying-ului</p> <p>a) Promovează activ obligația de semnalare a situațiilor de bullying în rândul elevilor și părinților/reprezentanților legali.</p> <p>b) Acționează conform etapelor descrise în infograficul A.</p> <p>c) Completează formularele solicitate în procesul de identificare și semnalare a situațiilor de bullying.</p> <p>d) Participă la acțiunile de soluționare a cazurilor de bullying în echipa multidisciplinară și interinstituțională constituită pentru managementul de caz.</p> <p>e) Colaborează cu părinții elevilor cu potențial comportament agresiv, implicați în bullying, pentru a identifica și a aplica soluții de prevenire a altor situații.</p> <p>Consilierul școlar</p> <p>– responsabilități în prevenirea bullying-ului/cyberbullying-ului</p> <p>a) Verifică materialele și acțiunile de informare destinate elevilor și părinților, din perspectiva asigurării unui caracter adecvat al lor și a relevanței.</p> <p>b) Coordonează evaluarea climatului școlar și a măsurilor de îmbunătățire a acestuia.</p> <p>– responsabilități în combaterea bullying-ului/cyberbullying-ului</p> <p>a) Asigură evaluarea inițială a situației de bullying;</p> <p>b) Asigură medierea conflictelor de tip bullying/cyberbullying;</p> <p>c) După caz, recomandă părinților/reprezentanților legali ai elevilor să solicite sprijinul organelor de poliție, serviciilor de asistență socială, serviciilor psihomedicale sau psihiatrice.</p> <p>Recomandările pentru solicitarea sprijinului serviciilor psihomedicale sau psihiatrice se fac în scris (anexa nr. 9), în următoarele cazuri:</p> <p>☒ este necesară evaluarea psihologică a elevilor implicați în situațiile de bullying (victime și autori)</p> <p>☒ este necesară o intervenție specializată în vederea prevenirii consecințelor pe termen lung a bullying-ului/cyberbullying-ului, în cazul elevilor victime și/sau autori</p> <p>Recomandarea scrisă va fi înmănată părinților/reprezentanților legali ai elevilor în cadrul unei ședințe individuale la care va fi prezent și directorul unității de învățământ și unde se vor preciza următoarele:</p>
---	--

	<p>- Părintele/reprezentantul legal poate consulta orice servicii de specialitate (psihomedicale sau psihiatrice), altele decât cele recomandate de către școală.</p> <p>- Părintele/reprezentantul legal va transmite consilierului școlar cele recomandări scrise ale specialistului pe care școala e necesar să le implementeze, pentru a contribui la eficiența măsurilor de intervenție adoptate în sprijinul elevului respectiv.</p> <p>d) Colaborează cu specialistul/specialiștii în psihologia clinică a copilului, psihoterapie, psihiatrie pediatrică, mediere (cu care școala a încheiat un protocol de colaborare) pentru a pune în aplicare recomandările acestora în ceea ce privește intervenția în cadrul școlii, care să determine reducerea consecințelor fenomenului de bullying.</p> <p>e) Asigură consilierea individuală/de grup a elevilor implicați în situații de bullying (victime și autori), precum și consilierea familială.</p> <p>f) Solicită învățătorilor, diriginților și părinților victimelor actelor de bullying/cyberbullying să monitorizeze comportamentul lor și interacțiunea cu autorii agresiunilor ori cu alți elevi.</p> <p>g) Asigură intervenții psihopedagogice adecvate pentru autorii actelor de bullying în adoptarea comportamentelor pozitive față de colegii lor și față de cadrele didactice.</p>
10	<p>Personalul didactic auxiliar și nedidactic, personalul din serviciul de pază</p> <p>a) Participă la activități de informare pe problematica bullying-ului.</p> <p>b) Informează imediat (online prin formularul din Anexa nr. 4), în cel mai scurt timp (maxim o oră), pe orice cadru didactic, cu privire la posibile situații de violență/bullying, pe care le-a observat sau care i-au fost semnalate de către elevi/părinți/reprezentanți legali ai elevilor.</p>
11	<p>Elevii</p> <p>a) Semnalează prompt unui angajat al școlii orice posibilă situație de bullying pe care o observă sau despre care deține informații.</p> <p>b) Participă la activitățile de prevenire a fenomenului de bullying.</p> <p>c) Participă la evaluarea anuală a fenomenului de bullying din școală.</p> <p>d) Participă la evaluarea climatului școlar și la activitățile de îmbunătățire a acestuia.</p>
12	<p>Părinții elevilor</p> <p>a) Participă la activitățile de prevenire a fenomenului de bullying.</p> <p>b) Semnalează prompt unui angajat al școlii orice posibilă situație de bullying pe care o observă sau despre care deține informații.</p> <p>c) Respectă recomandările transmise de către școală și de către alți specialiști.</p> <p>d) Colaborează (după caz) cu membrii echipei multidisciplinare și interinstituționale constituită pentru managementul de caz.</p>